

**ПРОГРАМА ЗА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ В УСЛОВИЯТА НА
ТЕНДЕНЦИЯ ЗА ЗАСУШАВАНЕ
(Приета от Министерския съвет през 2001 г.)**

В последните десетилетия в България се регистрира намаляване на количеството прясна вода получавана чрез естествения хидрологичен цикъл. Средногодишният отток за периода 1961-1999 г. е с 6,7% по-малък от този за периода 1935-1984 г. и възлиза на 19,433 милиарда куб.метра. Особено съществено е намалението на оттока през периода 1985-1995 г., когато той е намалял с около 40%. Тази тенденция се формира както под влияние на закономерните вариации на оттока, така и в резултат на рязко настъпващи климатични промени. Основаните на климатични модели прогнози очертават една тенденция на глобално затопляне на климата на планетата и засушаване в района на Средиземноморската зона, в която попада и нашата страна. Този факт, заедно с повишението на температурите, което увеличава физическото и биологично изпарение ще доведе до акумулирането в язовирите на по-малки обеми вода в годишен и многогодишен аспект, която се използва за водоснабдяване, напояване и производство на електроенергия.

Очертаващият се период на засушаване, както и проявените към настоящия момент проблеми в питейно-битовото водоснабдяване и осигуряването на вода за селскостопански цели в отделни региони и населени места, изискват да се предприемат спешни мерки за предотвратяване на последствията от очертаната тенденция за намаляване на количествата на прясна вода.

Задоволяването на потребностите за питейно-битови цели (то е с най-голям приоритет) на 4520 населени места с изградена, но амортизирана инфраструктура, която осигурява с вода 87,7%, или 100% от градовете и 84% от селата, където живее около 98% от населението на страната води до завишено изразходване на водния ресурс. Основната гаранция за тази голяма осигуреност е обстоятелството, че водоснабдителните системи се осигуряват с вода от големи многогодишни и сезонни изравнители-язовири или от подземни води, които действат като годишни, а за такива райони като Добруджа и като многогодишни резервоари.

В момента с режим на водоснабдяване са 493 населени места с население 1 167 608 жители. С най-много населени места с режим на водоснабдяване са областите Враца, Габрово, Перник, Благоевград и Монтана.

Много характерни са кризите във водоснабдяването и в напояването за голяма част от населените места, разположени по западните склонове на Рила планина (Западен Беломорски район). Този район е с най-голям излишък на вода (оттокът надвишава потреблението около 8 пъти в година с 90% обезпеченост на оттока). Липсват акумулиращи обеми, така че в сухи години не само разположените в поречията напоителни полета, но и водоснабдителните системи на населените места страдат от хроническа липса на вода (гр.Дупница, гр. Благоевград, гр.Перник, гр.Кюстендил), независимо от това че през пролетното пълноводие, милиони кубически метри вода изтичат неоползотворени извън пределите на страната. В аналогична ситуация се намират и редица други големи градове на страната – Враца, Монтана, Ловеч, Троян, Плевен, Габрово, Севлиево, Трявна и др..

В населените места, за питейно-битово водоснабдяване на които се ползват нерегулирани речни води, почти всяка година се въвежда ограничителен режим на водоснабдяване. Продължителността и степента на ограниченията се обуславят от режима на водния отток в реките. В условията на продължително засушаване (настоящата 2000 г. е характерен пример за такова засушаване) водното количество,

протичащо в реките значително намалява и месеци наред е по-малко от необходимото за питейно-битово водоснабдяване.

Населението в частта от територията на България, разположена в полупланинските и хълмисто – равнинните райони, характеризиращи се с малък и непостоянен повърхностен отток и недостатъчни ресурси от подземни води, основно в районите на Предбалкана, Лудогорието, Източния Балкан, Краището, Източните Родопи, Странджа и Сакар изпитва остра нужда от вода за осигуряване възможност за водопой на животни, напояване, краткотраен отдих, нестопански риболов и други видове водоползване. Понастоящем за тези цели се ползват води от мрежата за питейно-битово водоснабдяване, което в много райони и в продължителни периоди от годината създава проблеми в питейно-битовото водоснабдяване.

От водностопанската практика е установено, че за осигуряване на питейна вода за населението, вода за напояване, както и вода с питейни качества за промишлеността, са необходими значителни средства, поради което проблемите могат да бъдат решени успешно само когато се разглеждат в перспектива и когато решаването им започне своевременно.

Последните водохранилища в България са изградени в началото на 80-те години. Много от тях, особено микроязовирите не се използват рационално и по предназначение. Част от изградените напоителни системи са напълно разрушени и разграбени, останалите не работят ефективно. Като пример може да служи обстоятелството, че полятите площи през 1999 г. са само около 5,7% от имащите възможност да бъдат напоявани площи. Липсва далновидност, граничеща с безотговорност към въпросите на напояването и при осигуряване на специалисти за решаване на проблемите чрез заличаването на специалност "Хидромелиорации", както и специалност "Хидрогеология и инженерна геология" от регистъра на специалностите през 1997 г.

Поради износеност на голяма част от водопроводната мрежа загубите на вода в нея са значителни. Средно за страната процента на загубите е 57,3, като в някои райони достига 70-75%. Немалка част от тези загуби са свързани с кражби на вода и недобро управление на системите.

Продължава неправомерното използване на водата – кражби, водоползване без правно основание, използването на вода с питейни качества за други цели.

В резултат от земеразделянето са върнати на собственици земи в заливаемите зони на водохранилища, поради което се налага поддържането на по-ниски нива от проектните, т.е. акумулирането на по-малки водни обеми и непълноценно използване на възможностите на язовирното езеро..

Основните направления, в които незабавно следва да се предприемат нормативни, организационни и инвестиционни мерки са (приложения 1 и 2):

- запазване на водните ресурси;
- преодоляване на кризите във водоснабдяването;
- осигуряване вода за напояване
- формиране на знания и съзнание за икономия на водни ресурси

ЗАПАЗВАНЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ

Мерки:

1. Осигуряване на управлението на водните ресурси на басейнов принцип, което позволява максимално ефективно използване и опазване на водните ресурси, при защита на националните интереси.
2. Допълнително регулиране на оттока
3. Осигуряване на минимално допустимия отток в реките
4. Консервиране или ликвидация на сондажи, разкриващи подземни води на самоизлив, които не се използват.
5. Осигуряване пречистването на отпадъчните води зауствани във водните обекти
6. Ликвидиране на сондажи, в които се смесват води с различни качества и се замърсяват по-дълбоки чисти подземни води.
7. Предотвратяване на свръхексплоатацията на подземните води
8. Актуализиране и разширяване на информационната система за водния ресурс на базата на ГИС
9. Актуализиране на системата за мониторинг на водите, осигуряваща обективни данни за оценка на водните ресурси и прогнозиране на измененията им.
10. Забраняване на голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола
11. Подобряване на стопанисването на горите във вододайните зони
12. Борба с ерозията и намаляване на количеството на оттичащата се неизползвана вода
13. Залесяване с подходящи дървесни видове
14. Предотвратяване на горските пожари и забрана за паленето на стърнища и гори
15. Забрана в границите на санитарно-охранителните зони по пътищата и ЖП линиите преминаването на товари с опасни вещества

КРИЗИ В ПИТЕЙНО-БИТОВОТО ВОДОСНАБДЯВАНЕ ПОРАДИ НЕРАВНОМЕРНОТО ВЪТРЕШНОГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИЯ ОТТОК И ПОРАДИ НЕРАЦИОНАЛНО ПОЛЗВАНЕ НА РЕГУЛИРАНИТЕ ВОДНИ ОБЕМИ

Мерки:

1. Изграждане на водохранилища за улавяне на водите от пролетното пълноводие
2. Реконструкция на водопроводните мрежи. Подходящо зонироване на мрежите и оборудването им с необходимите съоръжения и арматури, осигуряващи ползването на цялото подадено на входа им водно количество
3. Довършване на обекти от местно значение за решаване на проблеми в питейно-битовото водоснабдяване
4. Проектиране и изграждане на санитарно охранителни зони около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване и регламентиране и контрол за спазване на охранителните режими.
5. Осигуряване на алтернативен регулиран обем в столицата
6. Осигуряване на резервно водоснабдяване от подземни води
7. Осигуряване на пестеливо използване на водите в сградни водоснабдителни системи
8. Използване на икономически регулатори, водещи до пестене на вода, в районите с недостиг на водни ресурси.

ОСИГУРЯВАНЕ ВОДА ЗА НАПОЯВАНЕ

Мерки:

1. Забрана за източване на язовири и микроязовири с цел риболов и риборазвъждане
2. Задължаване на кметовете на общини, при предоставяне на концесии за язовири и микроязовири да предвидят задължение за концесионера да предоставя вода за напояване през поливните периоди.
3. Стимулиране на организираното водоползване от повърхностни води за напояване чрез водни сдружения. Подпомагане при ремонт на вътрешно-каналната мрежа, при закупуване на поливна техника и при внедряване на водоспестяващи технологии за напояване
4. Използване за напояване на водите от многобройните язовири, изградени с цел напояване
5. Стимулиране изграждането на съоръжения за регулиране на оттока на реки и дерета с малки водосборни области за задоволяване на нуждите на едно или няколко стопанства
6. Облицоване на напоителните канали, изграждане на тръбопроводи за напояване, ограничаване ползването на плитки подземни води за напояване, стимулиране изграждането на системи за микронапояване
7. Стимулиране ползването на различни други методи за пестеливо използване на водата за напояване.

ФОРМИРАНЕ НА ЗНАНИЯ И СЪЗНАНИЕ ЗА ИКОНОМИЯ НА ВОДНИ РЕСУРСИ

1. Активна медийна политика - редовно информирание на обществеността за основните проблеми и мерките, които ще бъдат предприети за тяхното решаване;
2. Създаване на ново отношение на всеки гражданин към водата, при което основен момент да бъде нейното пестеливо използване в условията на очертаващата се тенденция към засушаване в средиземноморския регион
3. Създаването на редовни рубрики за информирание на обществеността за състоянието на водните ресурси на страната, на местно и национално ниво, в които да се включат както представители на МОСВ, РИОСВ и МЗГ, така и на органите на местно самоуправление, водоснабдителните дружества и сдруженията за напояване;
4. Обществен контрол и "сини" телефони към общините, РИОСВ, "В и К" при кражби и разхищения;
5. Ангажиране на неправителствените организации с проблема за икономия на вода и намаление на разхищенията

Приложение 1

Приложение 1							
Мерки	Вид на мярката	Необходими средства		Институции и организации		Срок за изпълнение	
		Нормативна - Н Организационна -О Инвестиционна - И	Стойност, х.лв.	Източник на финансиране	водещи	съдействащи	начален
I. ЗАПАЗВАНЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ							
НЕЗАБАВНИ МЕРКИ							
1. Осигуряване на минимално допустимия отток в реките - от съоръжения публична държавна собственост - от съоръжения публична общинска собственост - от съоръжения частна собственост	О Н/О О			МОСВ Кметовете, МОСВ МОСВ	МРРБ, МЗГ, ДАЕЕР Концесионерите МРРБ, МЗГ, ДАЕЕР и Собствениците	незабавно	
2. Предотвратяване на свръхексплоатацията на подземните води, чрез разрешителните за водоползване на база данните от мониторинга на водите	О			МОСВ	Водоползвателите	незабавно	
3. Актуализиране на системата за мониторинг на водите, осигуряваща обективни данни за оценка на водните ресурси и прогнозиране на измененията им - разширяване - текущо поддържане - задължение за провеждане на собствен мониторинг	И О Н/О	2 000	Държавен бюджет	МОСВ МОСВ	НИМХ при БАН Физически и юридически лица, чиято дейност въздейства върху състоянието на водите	2001	2005
4. Подобряване на институционалната структура за управление на водите	О/И	4 000	Държавен бюджет	МС	МФ	2001	2002

5. Забраняване на голи сечи, с последващо изкуствено възобновяване във вододайните зони с изключение на акация и топола	Н/О			МЗГ, МОСВ	МС	незабавно	
6.Предотвратяване на горските пожари и забрана за паленето на стърнища и гори - подобряване организацията за гасене на горски пожари - забрана за промяна предназначението на земите от горски фонд, след възникване на пожари	Н/О Н/О			ГЗ МЗГ	Кметове, МЗГ, МОСВ Кметове	незабавно	
7. Забрана в границите на санитарно-охранителните зони по пътищата и ЖП линиите преминаването на товари с опасни вещества, замърсяващи почвите и повърхностните води	Н/О			МРРБ, МОСВ и МЗ	МТ, МВР, Обл.управители и кметове на общини	незабавно	
Общо (х.лв.)		6 000					
МЕРКИ , ЗА КОИТО Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ РАЗРАБОТИ ПЛАН И ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
1. Осигуряване на управлението на трансграничните водните ресурси на басейнов принцип, което позволява максимално ефективно използване и опазване на водните ресурси, при защита на националните интереси	О			МОСВ	МВнР	2002	2010
2. Осигуряване пречистването на битови отпадъчни води зауствани във водните обекти	И	560257	Държавен бюджет, средства от общини и фирми, експлоатиращи пречиствателните станции и външни финансови средства	МОСВ	Кметовете на общини, "В и К"	По Националната програма за населени места до 10 000 бр.Е.Ж. от 2002 до 2010	

3. Осигуряване пречистването на промишлени отпадъчни води зауствани във водните обекти	И		Собствени инвестиции на фирмите, кредити от НФООС	МОСВ	Фирмите	незабавно	
4. Консервиране на сондажи, разкриващи подземни води на самоизлив, които не се използват	И	500	Държавен бюджет	МОСВ	Кметовете на общини	2001	2003
5. Ликвидиране на сондажи, в които се смесват води с различни качества и се замърсяват по-дълбоки чисти подземни води	И		Собствени инвестиции на фирмите, кредити от НФООС	МОСВ	Собствениците	2001	2005
6. Актуализиране и разширяване на информационната система за водния ресурс на базата на ГИС	И	500	Държавен бюджет	МОСВ		2001	2002
7. Борба с ерозията и намаляване на количеството на оттичащата се неизползвана вода	О/И		Държавен бюджет, Собствени средства	МЗГ, собственици и арендатори на земеделски земи			
- стимулиране на създаването (отглеждането) на смесени иглолистни и широколистни гори и многоетажни смесени иглолистни и широколистни гори		100 000			МОСВ, МТСП, МФ	2001	2010
- стимулиране на създаването и отглеждането на трайни земеделски култури на ерозирани земи (овощни видове, малини, къпини, лозя и други подходящи такива) особено за райони застрашени от трайно засушаване и върху наклонени и ерозирани терени във водосборите на язовирите		100 000			МОСВ, МФ	2001	2010
- възстановяване и обогатяване на естествения тревостой на ливадите и пасищата в полупланинските и планински региони с предимство върху ерозирани земи, особено за райони застрашени от трайно засушаване		100 000			МОСВ, МФ	2001	2010
- техническа борба с ерозията - изграждане		50 000			МОСВ, МФ,		

на баражи, каменни прагове, фашины и др					кметове на общини, областни управители	2001	2010
- създаване на нови полезащитни пояси в района на Добруджа, "Златията"-Монтана, Северна България		50 000			МОСВ, МФ, областни управители, кметове на общини	2002	2010
- разработване на програмите за изпълнение на посочените мерки	О				МОСВ	незабавно	2002
8.Предотвратяване на горските пожари и забрана за паленето на стърнища и гори						2001	2002
- оборудване на Гражданска защита с подходящи съоръжения за гасене на горски пожари	И	100 000	Държавен бюджет	ГЗ	Кметове, МЗГ		
- планове за управление на горите - противопожарно устройство	Н/О/И	20 000	Държавен бюджет	ГЗ	Кметове, областни управители,МЗГ,МОСВ, ДАЕЕР		
9. Залесяване на ерозирали площи с подходящи дървесни видове, в т.ч. сухоустойчиви местни и интродуцирани видове (корков дъб, кедри, кипариси) до 5 000 дка годишно	И	62 500	Държавен бюджет, общински бюджети	МЗГ, МОСВ, кметове на общини	МФ, МТСП	2001	2010
Общо (х.лв)		1 143 757					
ОБЩО (х.лв.)		1 149 757					
II. КРИЗИ В ПИТЕЙНО-БИТОВОТО ВОДОСНАБДЯВАНЕ ПОРАДИ НЕРАВНОМЕРНОТО ВЪТРЕШНОГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИЯ ОТТОК И ПОРАДИ НЕРАЦИОНАЛНО ПОЛЗВАНЕ НА РЕГУЛИРАНИТЕ ВОДНИ ОБЕМИ							
НЕЗАБАВНИ МЕРКИ							

<p>1. Довършване и надграждане на най-приоритетните, с най голям социален ефект водохранилища за улавяне на водите от пролетното пълноводие</p> <ul style="list-style-type: none"> - ХВ."Христо Смирненски" - ХВ."Среченска бара" - ХВ."Нейковци" - ХВ."Кюстендил" - ХВ."Индже войвода" - ХВ."Пловдивци" - ХВ."Ракочевица" <p>(посочените инвестиции са за 2001 г.)</p>	И		Държавен бюджет,	МРРБ	МОСВ, МФ, кметове	Незабавно	
<p>2. Осигуряване на пестеливо използване на водите в сградни водопроводни инсталации:</p> <ul style="list-style-type: none"> - актуализиране на нормите за проектиране на ВиК инсталации в сгради, съобразени с европейските изисквания - намаляване на преразхода на вода посредством подобряване на характеристиките на съществуващите водочерпни арматури чрез монтиране на аератори и регулатори на дебита, както и на порционни смесители за мивки и душове, приоритетно за обществени заведения - бани, плувни басейни, стадиони, ресторанти, кафенета и др. - монтиране регулатори на налягане върху водопроводните клонове на по-ниските сгради и жилищата от долните етажи на блоковете - подмяна на правоточните системи използващи питейна вода (охлаждане на агрегати, водоснабдяване на плувни басейни) и преминаване на оборотни 	Н Н/О/И О/И Н/О/И		Собствени средства Собствени средства	МРРБ МРРБ, В и К, гражданите ВиК		Незабавно Незабавно 2001	2005 2008 2006

системи							
- внедряване на водоснабдителни системи използващи условно чисти води за санитарно-битови цели, особено в обществени сгради и предприятия.	Н/О/И		Собствени средства	МРРБ, фирмите		2002	2010
3.Проектиране и изграждане на санитарно-охранителни зони около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, в т.ч.							
- за язовири водите от които се ползват за питейно-битово водоснабдяване	О/И	1 000	Държавен бюджет, общински бюджети, собствени средства на водоснабдителните дружества	МРРБ, кметовете на общини, "В и К"	МФ, МОСВ, МЗ, МЗГ	незабавно	2001
- за водоизточници разположени над 800 м.надморска височина в районите от водовземното съоръжение до вододела се забранява всякаква дейност до учредяване на СОЗ и регламентиране на охранителните режими.	Н/О/И	100		МОСВ, МРРБ, МЗ	МЗГ	незабавно	2003
- за останалите водоизточници, които нямат учредена санитарно-охранителна зона	О/И	300		МРРБ, кметовете на общини, "В и К"	МФ, МОСВ, МЗ, МЗГ	незабавно	
- забрана в границите на санитарно-охранителните зони за извършване на:	Н/О			МОСВ	МРРБ, "В и К"		
<ul style="list-style-type: none"> • минни работи • разпръскване на торове и пестициди с въздухоплавателни средства • полагане на тръбопроводи и изграждане на резервоари и хранилища за опасни вещества • изграждане на свинекомплекси преработка и съхраняване на радиоактивни отпадъци 							
4. Ограничаване на подаването от водоснабдителните дружества на води с							

питейни качества за други цели в райони с дефицит на водни ресурси								
- актуализация на потреблението за питейно-битови и промишлени нужди	О	400	Държавен бюджет, общински бюджети	МРРБ, кметове на общини	МОСВ	2001	2002	
- регламентиране на количествата за различните цели в разрешителните за водоползване	О			МОСВ	МРРБ, "В и К"	незабавно		
- разработване на нови норми за водопотребление за питейно-битови цели	Н/О			МРРБ, МЗ	МОСВ	незабавно		
5. Въвеждане на икономически регулатори срещу разхищението на вода, подавана за питейно-битово водоснабдяване посредством регламентиране на различни цени на водата за нормативно определеното потребление на глава от населението и ползваното количество над тази норма	Н			МРРБ, МОСВ	МФ	незабавно		
- въвеждане на норми за водопотребление за питейно-битови цели								
- диференциране на таксата за водоползване в зависимост от нормата за водопотребление								
- диференциране на таксата за водоползване по сезони								
Общо (х.лв.)		47 800						
МЕРКИ , ЗА КОИТО Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ РАЗРАБОТИ ПЛАН И ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ								
1.Изграждане на водохранилища за улавяне на водите от пролетното пълноводие	И	621 000	Държавен бюджет, външни източници, концесии					
- разработване на график за проектиране и финансово осигуряване				МРРБ	МОСВ, кметове	незабавно	2001	
- актуализация на ПСД за довършителните работи на започнатите язовири				МРРБ	МФ	незабавно	2001	
- довършване на започнатите язовири за				МРРБ	МОСВ, МФ, кметове	2001	2005	

<p>питейно-битово водоснабдяване</p> <ul style="list-style-type: none"> - актуализация на проектите за нови язовири в съответствие с изискванията на международните институции - изграждане на нови язовири 				<p>МРРБ, кметове</p> <p>МРРБ, кметове, концесионери</p>	<p>МОСВ, МФ</p> <p>МОСВ, МФ</p>	<p>2001</p> <p>2003</p>	<p>2002</p> <p>2010</p>
<p>2. Довършване на обекти от местно значение за решаване на проблеми в питейно-битовото водоснабдяване</p>	И	<p>125 000</p> <p>в.т.ч. 30 000</p>	<p>Държавен бюджет, общински бюджети Фонд "Регионални инициативи"</p>	<p>МРРБ, МТСП, кметове на общини</p>	<p>МОСВ, областни управители</p>	<p>2001</p>	<p>2010</p>
<p>3. Осигуряване на алтернативен регулиран воден обем за столицата</p> <ul style="list-style-type: none"> - довършване на проучванията и актуализирне на проекта за алтернативен регулиращ обем (надграждане на яз."Бели Искър, изграждане на яз.Елешница или друг вариант" в съответствие с изискванията на международните институции - изграждане на язовира 	И	<p>200 000</p>	<p>Бюджет на Столична община, външни източници, концесионер</p>	<p>Кмета на СО</p>	<p>МРРБ, МОСВ, МФ</p>	<p>2001</p> <p>2004</p>	<p>2003</p> <p>2010</p>
<p>4. Осигуряване на резервно водоснабдяване от подземни води в районите с критично състояние на питейното водоснабдяване</p>	И	<p>100 000</p>	<p>Държавен бюджет, общински бюджети</p>	<p>МРРБ</p>	<p>МОСВ, ГЗ, МФ, кметове</p>	<p>2003</p>	<p>2010</p>

<p>5. Реконструкция на водопроводните мрежи на селищни водоснабдителни системи</p> <ul style="list-style-type: none"> - оценка на големината на загубите на вода от селищните водопроводни мрежи - оценка на загубите на вода от магистралните тръбопроводи и напорните резервоари - мерки за намаляване загубите на вода • райониране на селищните водопроводни мрежи с цел намаляване на загубите на вода при отстраняване на аварии • зонирание на селищните водопроводни мрежи за намаляване загубите на вода и броя на аварията, резултат от поддържане на налягания по-големи от необходимите • автоматизиране на връзките "помпена станция-резервоар" за рязко намаляване на преминаващите водни количества • разработване на проекти и извършване на селективна подмяна или саниране на най-износените тръбопроводни клонове. 	И	2 016 200	Държавен бюджет, общински бюджети, собствени средства на "В и К", концесионери	МРРБ, кметове на общини		2001	2010
Общо (х.лв.)		3 062 200					
ОБЩО (х.лв.)		3 110 000					
III. ОСИГУРЯВАНЕ ВОДА ЗА НАПОЯВАНЕ							
НЕЗАБАВНИ МЕРКИ							
1. Забрана за източване на язовири и микроязовири с цел риболов и риборазвъждане	Н			МОСВ	МС, областни управители, кметове	незабавно	
2. Задължаване на кметовете на общини, при предоставяне на концесии за язовири и микроязовири за предвидят задължение за концесионера да предоставя вода за напояване през поливните периоди	Н			МОСВ, МРРБ	МС, областни управители кметове	незабавно	
4. Използване за напояване на водите от многобройните язовири, изградени с цел напояване							

- почистване на чашата на язовира	И		Концесионера	Концесионера	Кметове на общини Концесионери	2001	2010
- осигуряване подаването на вода на преференциални цени	Н			МЗГ, Кметове на общини		незабавно	
- забрана за подаване на води с питейни качества за напояване, в случаите в които има налични водни количества в язовир за напояване	Н			МОСВ	МРРБ, МЗГ	незабавно	
7. Ограничаване ползването на плитки подземни води за напояване	Н/О			МОСВ	МЗГ, кметове на общини	незабавно	
МЕРКИ , ЗА КОИТО Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ РАЗРАБОТИ ПЛАН И ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ							
3.Стимулиране и подпомагане на организираното водоползване за напояване чрез водни сдружения. Подпомагане при ремонт на вътрешно-каналната мрежа, при закупуване на поливна техника и при внедряване на водоспестяващи технологии за напояване	Н/О/И	100 000	Държавен бюджет	МЗГ, МФ	МОСВ, кметове на общини	2001	2010
5. Стимулиране изграждането на съоръжения за регулиране на оттока на реки и дерета с малки водосборни области за задоволяване на нуждите на едно или няколко стопанства	И	35 000	Държавен бюджет, безлихвени кредити от НФЗ и НФООС	Областни управители, Кметове на общини	МОСВ, МЗГ, МФ	2001	2010
6. Намаляване на загубите в хидромелиоративните системи - облицоване на напоителните канали - изграждане на тръбопроводи за напояване	И	200 300	Държавен бюджет - НФЗ	МЗГ	МФ,Областни управители, кметове на общини	2002	2010
8. Стимулиране ползването на различни други методи за пестеливо използване на водата за напояване - подобро гравитачно напояване, нисконапорно напояване и др	О/И	100 000	Държавен бюджет	МЗГ, МФ	МОСВ, обл.управители и кметове на общини	2002	2007
- капково напояване, микродъждуване и др.	О/И	70 000	Държавен бюджет	МЗГ, МФ	МОСВ, обл.управители и кметове на общини	2001	2007

9 Реконструирани и възстановяване на помпени станции и деривации по р. Дунав и другите реки в страната за напояване	О/И	25 000	Държавен бюджет, концесионери	МЗГ	МОСВ, Обл. управители и кметове на общини	2001	2005
ОБЩО (х.лв.)		530 300					
IV. ФОРМИРАНЕ НА ЗНАНИЯ И СЪЗНАНИЕ ЗА ИКОНОМИЯ НА ВОДНИ РЕСУРСИ							
1. Активна медийна политика - редовно информирани на обществеността за основните проблеми и мерките, които ще бъдат предприети за тяхното решаване	О			МОСВ, МРРБ, МЗГ, МЗ, областни управители, кметове на общини	БНТ, БНР и другите медии		незабавно
2. Създаване на ново отношение на всеки гражданин към водата, при което основен момент да бъде нейното пестеливо използване в условията на очертаващата се тенденция към засушаване в средиземноморския регион	О			Неправителствени организации, МОСВ, МРРБ, МЗГ, МЗ, областни управители, кметове на общини	БНТ, БНР и другите медии		незабавно
3. Създаването на редовни рубрики за информирани на обществеността за състоянието на водните ресурси на страната, на местно и национално ниво	О			БНТ, БНР и другите медии	МОСВ, РИОСВ, МЗГ, органите на местно самоуправление, водоснабдителните дружества и сдруженията за напояване		незабавно
4. Популяризиране на методите за пестеливо използване на водата за напояване	О			МЗГ	МОСВ, медиите		незабавно
5. Обществен контрол и "сини" телефони към общините, РИОСВ, "В и К" при кражби и разхищения	О/И	60	Държавен бюджет, общински бюджети	МОСВ, МРРБ, кметове на общини			незабавно
6. Ангажиране на неправителствените организации с проблема за икономия на вода и намаление на разхищенията	О			МОСВ	МРРБ, МЗГ, кметове на общини		незабавно
ОБЩО (х.лв.)		60					
ОБЩО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА (Х.ЛВ.)		4 791 917					

Приложение 2**ПРИОРИТЕТНИ ОБЕКТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ, РЕШАВАЩИ ПРОБЛЕМИ СВЪРЗАНИ С КРИЗИТЕ В ПИТЕЙНО-БИТОВОТО ВОДОСНАБДЯВАНЕ**

Обекти	Предназначени за водоснабдяване на:	Брой на обслужваното население	Необходими средства		Институции и организации		Срок за изграждане	
			Стойност в хил.лв.	Източник на финансиране	водещи	съдействащи	начален	краен
ХВ. "Черни Осъм"	Троян Ловеч Плевен	44359 75038 161000	150 000	Държавен бюджет, общински бюджети, външно финансиране, концесионер	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2003	2010
ХВ. "Раянци"	Перник	105000	120 000	Държавен бюджет, общински бюджети, външно финансиране, концесионер	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2004	2010
ХВ. "Ракочевица"	Благоевград	80882	50 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2010
ХВ. "Кюстендил"	Кюстендил	73346	65 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2001	2005
ХВ. "Бяла"	Севлиево	45446	80 000	Държавен бюджет, общински бюджети, външно финансиране, концесионер	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2005
ХВ. "Пловдивци"	Мадан	15967	35 000	Държавен бюджет, общински бюджети, външно финансиране,	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2005

				концесионер				
ХВ. "Нейковци"	Трявна	15447	25 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2005
Довършване надграждането на яз. "Хр.Смирненски"	Габрово	80032	6 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2001	2003
Надграждане на яз. "Среченска бара"	Враца Монтана Берковица	91416 63769 29985	25 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2001	2005
ХВ. "Индже войвода"	Южно Черноморие	60 000	25 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2001	2003
ХВ. "Луда Яна"	Панагюрище	15 000	15 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2003
ХВ. "Тича"	Шумен, Търговище	180 000	25 000	Държавен бюджет	МРРБ	МОСВ, кметове на общини	2002	2005